

Tuženik priznaje da je od tužitelja primio nalog za ukrcaj 5.970 vreća aluminijskog sulfata na brod "Mana", pa tvrdi da je ukrcaj uredno obavio. Dokaz o tom tereti tuženika i on ga je ponudio u obliku potvrda o primopredaji tereta brodu. Tužitelj je osporio vjerodostojnost tom dokazu, a prvostepeni sud nije ga ocijenio. Prema tome, ova osnovna činjenica ostala je u prvostepenom postupku nerasvijetljena.

Nasuprot tome stoji činjenica da je tužitelj primio o ukrcanom teretu teretnicu, koja glasi na 100 vreća aluminijskog sulfata manje. Neraskvijetljeno je ostalo od koga i na temelju čega je tužitelj teretnicu primio. U smislu čl.31 Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova brodar izdaje teretnicu na temelju pismenog zahtjeva krcatelja, koji mora sadržavati zakonom propisane podatke, među kojima i one o količini ukrcanog tereta. Iz spisa se ne vidi tko je od brodarka tražio teretnicu, tužitelj ili tuženi, niti tko je sastavio nalog za ukrcaj ili drugu ispravu, na temelju koje je teretnica izdana. Isto tako se iz spisa ne vidi da li je o ukrcanom teretu bila izdana brodska potvrda, i tko je njom rukovao. Prema tome na osnovi podataka iz spisa ne može se utvrditi da li se radi o propustu tužiteljevu ili tuženikovu, a niti se vidi da li je propust nastao u času kad je istaknut zahtjev da se izda teretnica davanjem netočnoog podatka o ukrcanoj količini tereta, ili u času primitka teretnice, kad se njen sadržaj nije usporedio sa stvarnim stanjem, odnosno količinom tereta koja je u zahtjevu za izdavanje teretnice navedena.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 5.IV 1963.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Dušan Arneri, dr Branko Jakaša

Prijevoz željeznicom - Pošiljalao robe, koji je od željeznice obaviješten da se primalac ne može pronaći, dužan je poduzeti potrebne mjere da se smanji kolska ležarina

Stranke su sklopile ugovor o kupoprodaji školskog namještaja. U narudžbenici je bilo navedeno da se namještaj kupuje za Pomorski brodogradjevni centar koji nije bio stranka ugovora. Prodavao je poslao robu tom centru. Međutim, kako ga željeznica nije mogla pronaći, uputila je o tome obavijest prodavaocu-pošiljaocu, tražeći od njega upute. Pošiljku je naknadno preuzeo kupac, ali su vagoni pali u ležarinu za 10 dana i 14 sati.

Između kupca i prodavaoca nastao je spor o tome tko je obvezan platiti ležarinu. Tužitelj je prodavalac. Spor se u

prvostepenom postupku u stvari, vodio o tome da li je prodavalac bio dužan robu poslati kupcu ili Pomorskom centru.

Prvostepenom presudom usvojen je tužbeni zahtjev, jer je sud našao da je tuženik, uvrstivši u narudžbenicu oznaku da narudžbu vrši za opremu Pomorskog brodogradjevnog centra, samim tim ujedno uputio tužitelja da naručenu opremu njemu i pošalje. Tužitelj da nije mogao znati da li je Pomorski brodogradjevni centar osnovan ili nije; za njega je bila mjerodavna samo klauzula narudžbenice da se oprema nabavlja za taj centar.

Protiv prvostepene presude žali se tuženik. Drugostepeni sud je žalbu uvažio, ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno raspravljenje.

Iz obrazloženja:

Pobijana presuda temelji se na nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, zbog čega se ne može sa sigurnošću utvrditi, na kome leži odgovornost što su vagoni ostali nepreuzeti 10 dana i 19 sati, za koje je vrijeme željeznička postaja naplatila spornu ležarinu. Iz spisu priloženog telegrama željezničke postaje Split-Predgradje od 8.IX 1962., upućenog tužitelju, proizleži da su vagoni stavljeni tužitelju na raspolaganje 29.VIII, tj. drugi dan po prispijeću /28.VIII 1962/, što bi ukazivalo na postojanje smetnji pri izdavanju pošiljki iz čl.92, st.1, t.2 Zakona o prijevozu na željeznicama. Kad se ovo dovede u vezu s tuženikovom tvrdnjom da je od željeznice tražio izdavanje robe, ali da je ona uskratila izdavanje, jer tuženik nije naznačen kao primalac; nadalje: kad se uvaži da je na službenoj bilješci glavnog sektorskog inženjera tužitelja, koja je priložena dokaznim ispravama, također navedeno da je kupac /tuženik/ zahtijevao robu još 30.VIII, ali da mu ona nije izdata, onda bi trebalo zaključiti da je tužitelj već 29.VIII bio obaviješten da vagoni leže u dangubi. Iz spisa se, međjutim, ne vidi da li je tužitelj išta poduzeo da spriječi daljnje ležanje u dangubi sve do 8.IX 1962., a o tim činjenicama ovisi izvođenje zaključka tko je odgovoran za svu ili za najveći dio ležarine, i o kome je ovisilo da ju spriječi ili bar umanjí na najnužniju mjeru. S tim u vezi treba cijeniti i okolnost, na koju žalitelj ukazuje prvi put tek u žalbi, da je tužitelj i inače pogrešno naznačio naziv primaoca pošiljke, a ta je okolnost mogla također biti jedna od smetnji pri izdavanju robe, pa odatle i uzrok nastale dangube.

Z.R.